

Quo vadis Croatia?

Autor Administrator

Hrvati dužnièko roblje

Mikleniæ, Ivkošiæ, Popoviæ

(...) Sadašnje gospodarsko stanje, premda to politièari ne žele priznati, posljedica je domaæih prilika na politièkom, društvenom, kulturnom i etièkom podruèju te nema veæe povezanosti sa svjetskom finansijskom krizom. To stanje samo je posljedica nespremnosti da se u mlaðoj hrvatskoj državi riješe brojna otvorena pitanja bez èega ni sama hrvatska država ne može dugoroèno opstati(...)

Hrvati dužnièko roblje

Iz Glasa Koncila, I. Mikleniæ

(...) U Hrvatskoj je u tijeku milijun i sto tisuæa ovra protiv graðana koji ne mogu platiti svoje dugove pa æe dužnici ili njihovi jamci ostati bez svojih nekretnina. Službeno je objavljeno

da je u Hrvatskoj 309 tisuæa osoba nezaposleno, a oèekuje se da æe se u 2010. godini zatvoriti još izmeðu 50 i 70 tisuæa radnih mjesta.

Vanjski dug Republike Hrvatske u prosincu 2009. iznosio je 44,6 milijarda eura, gotovo se izjednaæio s vrijednošæu godišnjega BDP-a, a 2009. izdaci za kamate na taj dug »pojeli« su sav rast BDP-a. Ti podaci, a mogli bi se dodati još i drugi, nedvojbeno pokazuju da je hrvatsko gospodarstvo u iznimno teškoj situaciji i da Hrvatskoj i njezinim stanovnicima prijeti prava katastrofa ako se ne dogodi stvarni zaokret u gospodarskoj politici, u gospodarskoj strategiji i u samome gospodarstvu. Ozbiljnost aktualne gospodarske krize zahtijeva da se to stanje prepozna ne samo kao krucijalni politièki nego i kao etièki problem.

Sadašnje gospodarsko stanje, premda to politièari ne žele priznati, posljedica je domaæih prilika na politièkom, društvenom, kulturnom i etièkom podruèju te nema veæe povezanosti sa svjetskom financijskom krizom. To stanje samo je posljedica nespremnosti da se u mladoj hrvatskoj državi riješe brojna otvorena pitanja bez èega ni sama hrvatska država ne može dugoroèeno opstatи. Kao i u bivšoj saveznoj državi, i u današnjoj Hrvatskoj previše je neistina, prazne i puste retorike, manipulacija, zloporaba, istjerivanja osobnih i grupnih interesa na štetu opæega dobra. Treba otvoreno reæi da je sadašnje, izrazito krizno stanje gotovo idealno za određene interesne i ideološko-politièke skupine da one gotovo savršeno zadovoljavaju svoje apetite i da one sve svoje snage upiru kako ne bi došlo do stvarnih promjena. S etièkoga stajališta pritom je rijeè o svjesnom i promišljenom gaæenju svih etièkih naæela samo da bi se ispunili sebièni interesi.

Poznato je da do raspada Jugoslavije niti Sovjetskog Saveza, dakle ni do osamostaljenja Hrvatske, nikada ne bi došlo da se nije dogodio val demokratizacije koji je omoguæio da veæina potisne vladajuæeu, povlaštenu i diktatorsku manjinu, da je prisili da preda vlast i da doðe do izražaja stvarna volja pokorenih naroda. U mnogim novonastalim državama, pa i u Hrvatskoj, veæina od vladajuæih povlaštenu skupina iz doba komunizma ubrzo je promijenila retoriku, presvukla odijela i tako, tek izvana promijenjena, prigrabila moæ prihvaaæajuæi samo prividno demokratska pravila igre, oèuvala svoju povezanost i umreženost, osvojila vrhuške politièke stranke i zadržala svoj presudni društveni utjecaj - a da to nije tek tako zapaziti.

Pokušala se analizirati npr. tko stvarno u današnjoj Hrvatskoj donosi najbitnije odluke, jednoznačnog odgovora naprosto nema. Po ustavu reklo bi se da je odlučivanje »u rukama« vlade, no činjenica je da se na sjednicama vlade odluke tek obznanjuju ili samo katkad formalno donose te se provodi zapravo ono što je negdje drugdje bilo već ranije odlučeno. Naivno bi bilo misliti da se odluke donose ranije na stručnim kolegijima po ministarstvima ili drugim vladinim tijelima, jer je zadaća tih tijela birokratski operacionalizirati odluku koja je došla odozgo da bi potom išla dalje u vladinu i saborsku proceduru. Naivno bi bilo vjerovati da je predsjednik vlade, bez obzira tko to bio, osoba koja sama donosi odluke koje se onda kroz potrebne procedure operacionaliziraju.

U Hrvatskom saboru još je jasnije da se odluke samo formaliziraju - kao što se u socijalističkoj Hrvatskoj formaliziralo odluke tadašnjega Centralnoga komiteta SKH-a - jer stranački klubovi po načelu poslušnosti »dobivaju« mišljenje koje su onda obvezni zastupati. (...). Očito je da je u današnjoj Hrvatskoj prava vlast i moći locirana izvan političkoga sustava. Očito je da su nositelji te stvarne moći tako jaki da se političke stranke koje su na vlasti, kojima je dano da formalno obavljaju državne poslove, zapravo često praktički odrijevaju svoga stranačkog programa kojim se mogu samo za izbore da bi se obmanulo i pridobilo birače.

Sadašnja nezadovoljavajuća gospodarska situacija posljedica je upravo toga nedemokratskoga i izvansustavnoga odlučivanja, otuđene moći, i dok se ne spriječe te snage da odlučuju, uzalud je svaki govor o demokraciji, pravnoj državi, zakonitosti, boljitku, a možda i o samom opstanku Hrvatske.

Suprotstaviti se tim otuđenim moćnicima moguće je jedino stvarnom demokratizacijom političkih stranaka i hrvatskoga društva, omogućavanjem da većina dođe do stvarnoga izražaja. Sadašnji nositelji vlasti imaju legitimitet te mogu potporu za prave poteze, i političke i gospodarske, dobiti na referendumu. Ako se to ne dogodi, Hrvatsku i sve njezine građane će kajati još mnoge gorke i teške godine.

Sadašnje stanje - koje je za mnoge ljudi koji su u dugovima ili pod ovrom,

veoma slièno najgorim ratnim vremenima - velik je izazov i za svakoga hrvatskog graðanina, a osobito za katolièke vjernike, da pokažu ne samo ljudsko suošjeæanje nego i sasvim konkretnu solidarnost. Sadašnja vremena traže od svakoga tko ima viška da podijeli s onima kojima gori pod nogama. Ljudi koji su u današnjoj Hrvatskoj zbog osobnog duga, ovrhe ili bankrota sami sebi oduzeli život, a nažalost ima ih sve više, najozbiljnija su opomena da je doista nastupio èas kad treba bez okljevanja pomoæi u otplaæivanju dugova, osloboðati bližnje dužnièkoga ropstva, èak bez obzira na to hoæe li im se to ikada vratiti ili neæe. To je u ovom povijesnom èasu prvorazredna èovjekoljubna i rodoljubna zadaæa.

Hrvati bankarsko roblje

Iz Veèernjeg lista, M. Ivkošiæ

(...) Hrvati su svojevrsno roblje banaka, od kojih je 95 posto u stranom vlasništvu. One u Hrvatskoj ne postoje radi graðana i gospodarstva nego obratno – radi ekstraprofita do kojeg dolaze graðane i gospodarstvo iscrpljujuæi...

To znaæi da je mentalitet kolonije u Hrvatskoj uhvatio korijene, da nam je ugnjetaèki stranac postao pozitivna navika, da automatski stajemo na stranu svoga porobljivaæa! Netko mi je "triumfalno" uzvratio – eto, imamo Hrvatsku poštansku banku u hrvatskom vlasništvu, a kako posluje vidi se po tome što joj je uprava u remetineèkom zatvoru. Odgovorio sam: to je zato što je isti tip političara prodao gotovo sve banke i izabrao uprave u preostalima.

(...) hrvatske banke su sanirane sa 87,4 milijarde, a prodane za 5,4 milijarde kuna. Zna se, imenom i prezimenom, tko su bili glavni sudionici te prodaje i tko se žestoko borio za to da se kupci oslobole obvezu da novac potrošen za sanaciju vrate. Ali ni Zlatko Mateša, ni Borislav Škegro, ni Marko Škreb, ni Franjo Lukoviæ, ni Božidar Prka, ni Jakša Barbiæ nikad nisu položili raèune za možda najteži

udarac koji su zadali hrvatskoj državi od njezine samostalnosti. Dapaèe, postali su ili iznimno bogati strani plaæenici na èelu banaka ili ugledni biznismeni koje su novi vlasnici banaka znali nagraditi, ali i bogatuni koji su vješto prodali svoje skupe dionice prethodno ih kupivšji budzašto!

Kako se zna, od 2001. do 2009. godine aktiva banaka je sa 148,4 milijarde poveæana na 370,6 milijardi kuna. Neto dobit im je 2001. bila 894 milijuna, a 2008. godine – 4,6 milijardi kuna. (...) Lihvarstvo se nastavlja, banke i dalje kapitaliziraju krizu, pa su tako u lanjskom prvom polugodištu u usporedbi sa 2008. godinom 11 posto poveæale dobit, koja iznosi èetiri milijarde kuna.

Dok se štednja graðana enormno poveæava, banke za nekoliko postotaka smanjuju zajmove! Prihodi od kamata su od 2006. do 2008. porasli sa 14,8 na 21,7 milijardi kuna. Prihod od provizija i 13 vrsta naknada iznose gotovo milijardu, pa zašto bi onda banke odobravale nove kredite i izlagale se riziku. A i kad odobravaju kredite gospodarstvu, efektivne su kamate 13 posto, što je tvrtkama nepodnošljivo i što zapravo hrvatsku privredu sputava i unazaðuje. U matiènim zemljama tih banaka kamate su za iste zajmove višestruko niže nego u Hrvatskoj, pa je u njima nezamislivo takvo lihvarsко poslovanje.

Svemu tome unatoèe, hrvatska vlast nema hrabrosti da preko Hrvatske narodne banke i na druge naèine obuzda to nezapamæeno profiterstvo. Štoviše, velike državne tvrtke, grad Zagreb i drugi financijsko poslovanje obavljaju preko tih stranih banaka, omoguæujuæi im tako da raspolažu kapitalom za koji nisu prolili ni kapi znoja. Zašto? Pa zato što su strani vlasnici banaka iz država koje imaju odluèujuæ ulogu u Europskoj uniji, a hrvatska vlast je za ulazak u EU spremna riskirati još veæi slom svoga gospodarstva i još veæe siromaštvo svojih graðana

Hrvatska gori...

Iz Veèernjeg lista,
Jasmina Popoviæ

(...) Premijerka misli da iz potpune propasti ovog kasino- kapitalizma može izaæi neokrznuta... Ona kao s tim nikakve veze nema. Ona je negdje drugdje živjela dok su se postavljali temelji takvog društva. Ona je kao u sebi bila protiv dok je javno dizala ruku za loše zakone i još gore gospodarstvo. Njoj se èini da bi optimizam cvjetao samo kada bi narod poslušao kritiku Šukera, koji ga je napao zbog malodušnosti, i od crnih pesimista postao blaženo blesav uvjeravajuæi sebe da 309 tisuæa nezaposlenih neæe tijekom ove godine postati 409 tisuæa nezaposlenih, da æe tisuæu kuna odjednom vrijediti kao èetiri tisuæe kuna ...

Ali Hrvatska gori, od deset vijesti barem šest-sedam govori o ljudima koji su izašli na ulice traæeæi neko svoje pravo koje im je zakinula država kojoj je ona na èelu. A isto je i kod onih koji još nisu izašli. Gdje se šišaju Kosorova i Šuker? Jesu li vidjeli da su “frizeraji” prazni? Oni koji su nekada imali šezdestak kuna za šišanje više ih nemaju ili ne daju jer im trebaju za nešto važnije. Gdje ruèaju njih dvoje? Jesu li shvatili da u restoranima nema više nikoga?

Znaju li da iza svakog od tih obrta koji se zatvara najmanje èetvero ljudi ostaje na ulici. Ne može se to riješiti tako da Šuker poziva ljude da više troše. Što da troše? Plaæeu? Ona je unaprijed potrošena. Ušteðevinu? Ako je još uopæe imaju, èuvaju je za trenutak kada više ni plaæe neæe biti. Tu ne pomaže ukidanje haraèke stope od dva posto, ne pomaže ni neprestano najavljivanje paketa mjera kojima æe se pomoæi gospodarstvu, ne pomažu ni pregovori sa seljacima koje su prvo namamili, a onda ostavili na cjedilu da bi im sada, umjesto novca, nudili gorivo i sjeme, dakle ono èime ne mogu platiti svoje dugove. Ne pomaže ni punjenje Remetinca hadezeovcima i esdepeovcima. To su igre, kruh i dalje nedostaje.

Hrvatski problemi prešli su s onu stranu izdrživog i prihvatljivog. Na stranu ankete po kojima je narod spremjan na rezanje i kresanje svojih zdravstvenih i mirovinskih prava kako bi saèuvao barem koricu kruha. Vrijeme kada se time moglo spašavati zemlju od potonuæa je prošlo. Mlaæenje po površini ne spašava od utapanja na divljim vodama. Za to su potrebni pravi kormilari...

